

ÂŞIK İHSANİ

Bıçak Kemikte

★
BERFİN

ÂŞIK İHSANİ
Bıçak Kemikte

BERFİN

Berfin Yayınları : 118
Şiir Dizisi : 29

ISBN 975 - 6680 - 21 - 0

Aşık İhsani : Bıçak Kemikte
Yayın Yönetmeni : İsmet Arslan
Düzeltili : Güzide Dadaloğlu
Kapak, Renk Ayrımı : Seval Grafik
Baskı - Cilt : Kayhan Matbaası (Tel: 576 01 36)
Birinci Basım : Eylül 2002

Bu kitabın yayın hakları Berfin Yayınları'na aittir.

Berfin Basın Yayın ve Tic. Ltd. Şti.
Cağaloğlu Yokuşu, Evren Han, Kat: 3
No: 56 Cağaloğlu 34440 / İstanbul
Tel: (0.212) 513 79 00 - Fax:(0.212) 512 37 20

ÂŞIK İHSANİ

Bıçak Kemikte

- Şiirler -

ÖNSÖZ

Başlık Parası

Âşık İhsani, 1960'ların burcu burcu devrim kokan ortamında, sosyalistlerin, devrimci sendikaların, üniversite gençliğinin yıldızıydı. Toplantılarda sahneye çıktığı zaman ortam elektriklenir, alkıştan yer gök inler, kıyamet kopardı. Omuzlarına dökülen saçları, göğsünü döven sakalı, köy işi giysileriyle; sazi, sesi, türküleri, şiirleriyle ortalığı birbirine katar, girdiği her yerde coşku yaratırdı.

Yoksulluğun kuyusundan hayatın çıkışıyla çekilmiş acı suya benziyordu İhsani; köyden fıskırıştı, ama kentte şaşırarak mıydı? İlerici aydınların kimileri, halk ozanını öylesine şımartıyorlardı ki... işin sonu ne olacaktı?

12 Mart, mapushanelerde herkesin saçını kesip eline verdi; ak mı kara mı görsün diye...

Ve gördük.

1960'ların "cicim yılları"nda aynaya bakarken Karl Marks'ı düşleyen çoğu hanımevladı, 1970'lerde Karl Popper'in suretinde teselli buldu. "Dönenler" kökü dışarda sermayenin şemsiyesi altına sığınarak, dönmemiş olanlara hınçlarını bilemekle yıllarını geçirmeye başladılar. Bir de üstüne 12 Eylül geldi mi? Yer misin, yemez misin?

Türkiye'de insan manzaraları leş kokan kişiliklerin piyasada yüzen cesetlerine dönüştü.

Ya İhsani?.

O ne yapıyordu?

Alkışlarıyla, övgüleriyle, kendisini yere göğe koyamayanlar suyu çekilmiş kuyuya dönünce boşlukta kalmamış mıydı? Hayır, İhsani, ayaklarını bastığı yerde duruyordu. Köyden gelmiş, kentte kendisini bulmuştu İhsani; olan bitenler karşısında dengesini bozmamış, fırladaklaşmamış, eski tanrılar yıkılınca yeni putlar aramaya çıkmamıştı.

12 Eylül'den sonra sazını eline alıp Anadolu'yu dolaşmaya çıkmıştı İhsani; halkla beraberdi.

Onun işi buydu

Ve söylüyordu:

Nerden çıktı zalim başlık parası

On beş altın, bir de beşşibiyerde

Her biri bir ayrı hançer yarası

On beş altın, hele beşşibiyerde

Beşşibiyerde oy döne döne

Beşşibiyerdenin ocağı söne

Üstümüzde belli yokluğun izi

Hangisini desek dert dizi dizi

Soyha, zürriyetsiz koyacak bizi

Onbeş altın, hele beşşibiyerde

Beşşibiyerde oy döne döne

Beşşibiyerdenin ocağı söne

Ahmedin başında Mahmudun fesi

Kimse çıkıp demez, bu neyin nesi

Çağımızın yağlıkara lekesi

On beş altın, hele beşşibiyerde

Beşşibiyerde oy döne döne

Beşşibiyerdenin ocağı söne.

Sen misin söyleyen?

- Yürü karakola!..

Neden?

Dönem 12 Eylül!.. Milli Güvenlik Konseyi beş general-den oluşmuyor mu? Ne demek beşşibiyerde?

Komiser soruyor:

- Lan ne demek beşşibiyerde?

- Erenler, bilmez misin? Beşşibiyerde kadınlarımızın süs olarak boyunlarına taktıkları beş altın lira değerinde bir altındır; köyde herkes bilir..

- Yok, yok beni kandıramazsın!.. Ben kırk yıllık komiserim, beşşibiyerdenin ne olduğunu senden iyi bilirim; bilirim ama söyleyemem, sen söyle!..

Yaşananlar ne çabuk anı, ne büyük hızla tarih oluyor, değil mi erenler?

İlhan SELÇUK

UĞURUMUZA

Uğur Mumcu İçin

Türkiye'nin Uğur'una
Vurulur mu vurulur mu
Vurulursa Türkiye'de
Durulur mu durulur mu

Yeter insan vurup gezen
Yeter soyan yeter ezen
Uğur'un sevdiği düzen
Kurulur mu kurulur mu

Vuran pis örgütün biri
İnsanlığın o yüz kiri
Faşizmin paslı zinciri
Kırılır mı kırılır mı

Düzen eğildikçe sağa
Katiller dadandı bağa
Uğur bir soğuk toprağa
Verilir mi verilir mi?

SAKAL

Sakal seni güzel için taşıyım
Ben seni kesemem kara sakalım
Güzelin karnına muska yazmadan
Ben seni kesemem kara sakalım

Hacı gibi üç-beş karı almadan
Softa gibi yanlış namaz kılmadan
Camilerden halı kilim çalmadan
Ben seni kesemem kara sakalım

İhsani'yem sakal iki gözüksün
Kullanmaya elde büyük kozumsun
Halkı kandırmaya bana lâzımsın
Ben seni kesemem kara sakalım.

ODACI

Nasıl kıskanmasın şu odacıyı
Daldı daldı müdür ile görüştü
Karşıladı şapkasını elinden
Aldı aldı müdür ile görüştü

Maaş azmış geçinmezmiş bu ne söz
Öten zilin lambasına attı göz
Girdi masanın üstüne iki bez
Çaldı çaldı müdür ile görüştü

İhsani'yem gittim geldim üç sene
Her kere bir engel sürüldü öne
"Git" yanıtını aldım, baktım o gene
Kaldı kaldı müdür ile görüştü.

TORPİL

Vardım odacılar buyur ettiler
Kendime bir torpil bulduktan sonra
Rahat rahat müdür ile görüştüm
Kızının gönlünü aldıktan sonra

Böyle gelmiş gider yıllardan beri
Değişmezlik almış güzelim yeri
İş ehline yer verip de içeri
Almazlar onlara kaldıktan sonra

İhsani'yem, kimler kime ne öder
Sevincin yerini kaplamış keder
Başı evet demiş kaç para eder
Kıç buna muhalif olduktan sonra.

BAKAN

Bırak adam biz buraya
Bakanı görmeye geldik
Yezitliğin gereği yok
Bakanı görmeye geldik

Aynaya bak kendini bil
Doğru konuş ağzını sil
Seni onu bunu değil
Bakanı görmeye geldik

Gözünüz kadında kızda
Hep böyle mi olur sizde
Gelen herkes gibi biz de
Bakanı görmeye geldik

İhsani'yem bire domuz
Derdi var gelmiş çoğumuz
Makama oturttugumuz
Bakanı görmeye geldik.

HAKKIN YOK

Hayır dostum hayır, solda bir dostu
Vuramazsın, buna hakkın yok senin
Marksist düşünceyi kendine göre
Yoramazsın, buna hakkın yok senin

Solculuk bu değil, bak dinle beni
Halkın, yığın yığın tutmazsa seni
Tekke ile sosyalist bir düzeni
Kuramazsın, buna hakkın yok senin

Alacaksan faşizmden al öcünü
Al da dindir içindeki acını
Solun hiçbir yerde eylem gücünü
Kıramazsın, buna hakkın yok senin

Görmelisin dünyayı, dört yanını
Çok pahalı satmalısın kanını
Aklının önüne heyecanını
Süremezsın, buna hakkın yok senin

Nasıl ki insanlar olamaz işsiz
Nasıl ki makine dönemez dışsız
Sen de öyle, ortalarda partisiz
Duramazsın, buna hakkın yok senin.

BİLMECE

Tam otuz keredir evlendim bana
Her gelen kız giden dulu arattı
Genç aldım yaşlıyı boşadım yine
Her gelen kız giden dulu arattı

İstemem geleni göklerden inse
Bayramlar ederim gidenim dönse
Şansım mı bu benim bilmem nedense
Her gelen kız giden dulu arattı

Tersine gelene yoldaş oldum ben
Gelen güzel gelen taze gelen şen
Gelen ömür fakat bunlara rağmen
Her gelen kız giden dulu arattı

İhsani'yem fazla gelmişken dünkü
Yetmez gibi çıktı geldi bugünkü
İstemem bir daha gelmesin çünkü
Her gelen kız giden dulu arattı.

HEY GİDİ HEY (Erzurum Yaylaları)

Hey gidi heyy bir zamanlar
Kandil dağı yaylasında
Dediğim dedikti benim
Kandil dağı yaylasında

Mevsimlerden ilkbahardı
Yerler benek benek kardı
Gönlümce bir hava vardı
Kandil dağı yaylasında

“Şahvelet”ler otağımdı
Delikanlılık çağımdı
Çam dalları yatağımdı
Kandil dağı yaylasında

İhsani’yem coşup seken
Az ilerde “Palandöken...”
Yoktu bileğimi büken
Kandil dağı yaylasında.

VURA VURA

Dün gece düşümde gördüm dostlarım
Anadolu birden bire yürüdü
Diline boynuna takılan paslı
Zincirleri kıra kıra yürüdü

Kiminin gürz gibi nasırlı eli
Kiminin kimine dayalı beli
Köyden kentten kızgın bir insan seli
Ova ova dere dere yürüdü

Kimi işçi genç aydına göz kırpan
Ozanı yazarı koşup el çırpın
Kimisi uy bavo elinde tırpan
Bıyığını bura bura yürüdü

Kimi şapır şapır alnının teri
Baltası yanında en önde yeri
Kiminin aldığı yeni haberi
Ötekine vere vere yürüdü

Kimisi atladı çıplak bir taya
Kimisi göksünü eyledi kaya
Koca halkım bir aydınlık bulmaya
Karanlığa vura vura yürüdü.

HASTANE KAPISINDA

Kimi erken doldurmuştu yaşını
Kimi açlık döndürmüştü başını
Kimi döküyordu böbrek taşını
Tümünün bir derdi vardı: Kurtuluş

Kimisinin kara gözü suluydu
Tanrısından fazla patron kuluydu
Kimisinin ağzı küfür doluydu
Tümünün bir derdi vardı: Kurtuluş

Kiminin süt vermiyordu memesi
Kucağında kupkuruydu bebesi
Sıtmalı, veremlisi, gebesi
Tümünün bir derdi vardı: Kurtuluş

Kiminin sancısı tutmuş mosmordu
Kimisine insan denmesi zordu
Kimisi bir şeyler düşünüyordu
Tümünün bir derdi vardı: Kurtuluş

Kiminin burnuna gelmişti canı
Kiminin beynine çıkmıştı kanı
Ve işte bu yurdun gerçek insanı
Tümünün bir derdi vardı: Kurtuluş.

MOR YAŞMAKLIM

Mor yaşmaklım bahar geldi
Haydi sen de eserek gel
Bahçe bahçe kucak kucak
Lale sümbül keserek gel

Kopar ayrılık bağı
Sevda yaşasın çağını
Kavuşmanın bayrağını
Daldan dala asarak gel

İhsani'yem sokaklar dar
Ayağın incinmesin yar
Yollarında gözlerim var
Üzerine basarak gel.

BOŞUNA

Boşuna komser bey, en az iki gün
Kalmadan gidemem haberin olsun
Dolaştığım şu ülkede ünümü
Salmadan gidemem haberin olsun

El kaldırıp tazeleme yaramı
Ne yaptım ki söndüresin çıramı
Karakolda el koyduğun paramı
Almadan gidemem haberin olsun

Gerçeklerden esirgemem sözümü
Silah çekmelere kırpmam gözümü
İhsani'yem çelik telli sazımı
Çalmadan gidemem haberin olsun.

GELİN GÖRÜN

Kendisini halkçı zanneden beyler
Gelin görün halkı kendi içinde
Kulüp içlerinde hüküm sürülmez
Gelin görün halkı kendi içinde

Bir işe yarayın bin yara sarın
Yarasız adama sorarlar yarın
Beyninizi az güneşe çıkarın
Gelin görün halkı kendi içinde

Eylentiye değil eyleme bakın
Gücünüz var ise bir ışık yakın
O anlamsız tavrınızı bırakın
Gelin görün halkı kendi içinde

Doktor görmez okul bilmez halsizdir
Yasa gitmez kendisine, yolsuzdur
Ya bir bacağı yok ya bir kolsuzdur
Gelin görün halkı kendi içinde

Camiye sırtını neden yaslıyor
Neden felek türküsünü süslüyor
Sizi tepesinde nasıl besliyor
Gelin görün halkı kendi içinde.

NAMAZ

Mehmet en azından aylık alıyor
Altı nüfus ve kirada kalıyor
Mehmet ya evliya ya da çalışıyor

Çiftetelli oynamaya az kaldı
Her şeye zam geldi bir namaz kaldı

Tok olanlar yedi daha tok oldu
Hırsız daha hırsız dönek çok oldu
Orta direk vardı tümünden yok oldu

Çiftetelli oynamaya az kaldı
Her şeye zam geldi bir namaz kaldı

Muhalefet geri meri esiyor
İktidar miktidar hava basıyor
Borçlar gırtlığa dayandı kesiyor

Çiftetelli oynamaya az kaldı
Her şeye zam geldi bir namaz kaldı.

NE EKTİYSEM

Ne ektiysem onu biçtim
Şu üç dönümlük tarladan
Elma kestim incir yedim
Şu üç dönümlük tarladan

Bir dönüme çilek ektilim
Çevresine ceviz diktilim
Kucaklar dolusu çektilim
Şu üç dönümlük tarladan

Bir dönümün bütünü nar
Biri pamuk biri pancar
Fındığım var zeytinim var
Şu üç dönümlük tarladan

Bir dönümü kara üzüm
Üzüm benim iki gözüm
Portakala güldü yüzüm
Şu üç dönümlük tarladan

Bir dönümü benim yurdum
Yurduma bir okul kurdum
Gül kokladım bal yoğurdum
Şu üç dönümlük tarladan

Bir dönüme yağmur verdim
Yağmura bol güneş serdim
Oğlanı kızı everdim
Şu üç dönümlük tarladan.

BEKLE BENİ

Bekle beni Güneydoğu, seninle
Dola dola geliyorum hazır ol
Yeraltı-yerüstü değerlerini
Bula bula geliyorum hazır ol

Sende doğdum ben anlarım dilinden
İlaç yaptım saçlarıma kilinden
Seni kahpe karanlığın elinden
Ala ala geliyorum hazır ol

Umutlarım çiçek açtı yarına
İhaneti komam sende barına
Ak suları kara topraklarına
Sala sala geliyorum hazır ol

Hayalimde teknik düşümde bilim
Yapılar yapmada ustadır elim
Ellerin yurdunda kalır değilim
Sıla sıra geliyorum hazır ol

İşlesin makinem eylesin kârı
Dişlesin insanım dalında narı
Yolum çukur, yolum yokuş bunları
Bile bile geliyorum hazır ol.

YAŞAMAK

Buna yaşamak mı dersin
Yaşamak bu değil Mehmet
Hak dedikçe kurşun yersin
Yaşamak bu değil Mehmet

Bir yerinde bin sancın var
Ne aşın ne ilacın var
Toprağında yabancın var
Yaşamak bu değil Mehmet

İnsan mısın bilemedin
İki rahat gülemedin
İktidara gelemedin
Yaşamak bu değil Mehmet

Patronlar çaldı malını
Makine aldı kolunu
Borçlu gömdürdün ölünü
Yaşamak bu değil Mehmet

Elden ele satıldın sen
Savaşlara katıldın sen
Sonra tutup atıldın sen
Yaşamak bu değil Mehmet

Haydi dostum beni izle
Vur tekmeyle şu faşizme
Ver kendini sosyalizme
Yaşamak bu değil Mehmet.

ZINDAN

Türkiye’de bir zindan var
Havası ağır mı ağır
Kapısının tanrısı yok
Dıvarı sağır mı sağır

Türkiye’de bir zindan var
Oy anam oyy beni beni
Tahta kurusundan önce
Zındancılar yiyer seni

Türkiye’de bir zindan var
Konuşamaz hep susarsın
“Yaşasın özgürlük” dersen
Vurulursun kan kusarsın

Türkiye’de zindanlar var
Zindanları yıkmak gerek
Ortaçağın katranından
Temizlenip çıkmak gerek.

SOSYALİZM MARŞI

İşimiz bu heheheyt be
Sosyalizmi örüyoruz
İşçi-köylü gümbür gümbür
İktidara yürüyoruz

Güvercinler gün taşıyor
Görenin aklı şaşıyor
Sosyalizmi örüyoruz
İktidara yürüyoruz

Zincirleri kıra kıra
Karanlıkta çıra çıra
Sosyalizmi örüyoruz
İktidara yürüyoruz

Kitaplara bakış bakış
Yapı yapı nakış nakış
Sosyalizmi örüyoruz
İktidara yürüyoruz

Çaba insanlık adına
Karşıtların inadına
Sosyalizmi örüyoruz
İktidara yürüyoruz

İhsani söyler hak için
Topyekün kurtulmak için
Sosyalizmi örüyoruz
İktidara yürüyoruz.

1963

YETİŞ

Bak ne etti sıvas bize
Yetiş imam alim yetiş
Kara bulut ecel oldu
Yetiş imam alim yetiş
Yüreğime doldu ateş

Hayın yezit yıktı yaktı
Hükümet uzaktan baktı
Madımak'tan ölüm aktı
Yetiş imam alim yetiş
Yüreğime doldu ateş

Edibe suları çöktü
Akarsu boynunu büktü
Pirsultan gözyaşı döktü
Yetiş imam alim yetiş
Yüreğime doldu ateş

El gitti yıldıza aya
Biz düştük lanet belaya
Sıvas döndü kerbelaya
Yetiş imam alim yetiş
Yüreğime doldu ateş.

ÇİŞİ VARMIŞ

Bekliyordum, odacılar müdürün
İşi vardır git yarın gel dediler
Ertesi gün oldu, gittim yanında
Eşi vardır git yarın gel dediler

Şu zalim işsizlik yaman mı yaman
Neylersin eloğlu tanımaz aman
Saat on bir beyin her gün bu zaman
Duşu vardır git yarın gel dediler

İhsani'yem herif rahat yerinde
Ne bilsin ki yaralarım derinde
İnanmadım, bana bir seferinde
Çişi vardır git yarın gel dediler.

DOST

Bin düşman öldürmektense
Dostum bir dost kazan bir dost
Düşman öldürmekle bitmez
Dostum bir dost kazan bir dost

Aç, gözlerin güne baksın
Gün gecene ışık yaksın
Dostun yoksa sen de yoksun
Dostum bir dost kazan bir dost

Şu gâvur şu islam deme
Deyip insan hakkı yeme
Sorunların küme küme
Dostum bir dost kazan bir dost

Bir dost bir dost ile gelir
Gele gele yığın olur
Düşmanın o zaman ölür
Dostum bir dost kazan bir dost.

GÜL

Anam Gül komuş adımı
Hani niye gülmüyom ben
Şu insanlar sanki diken
Bunu doğru bulmuyom ben

Ne bi yeni papuç giyom
Ne bi lokma datlı yiyom
Kaç oldu hastayım diyom
Bi gün eyi olmuyom ben

Sabah erkence kalkıyom
Uykusuz yola çıkıyom
Elin işine bakıyom
Bi dakika boş kalmıyom ben

Bubam kız git çalış diyo
Anam buna alış diyo
Sona da gel Gülüş diyo
Çok istiyom ölmüyom ben

Ne okuyom ne yazıyom
Ne oynuyom ne geziyom
Bazı herkese kıızıyom
Ne olacak bilmiyom ben.

BAYLAR SİZ

Baylar siz

Siz harcadınız gençleri

hep siz

Az paralarla çalıştırdığınız

Bol vergilerini aldığınız

O ana-babalar

Lokmalarının yarısıyla

Okuttukları çocukları

Siz delirttiniz

Evet siz

Sürekli yaptığınız yurt

Kitap ve diğer yıkıcı zamları

Soygunlarınızı

Kabullenemedi gençler

Protesto etmelerini çekemediniz

Anında sürdünüz polisinizi üstüne

Üstüne gençliğin puştça

Ülkelerine yararlı olabilmek için
Okuyorlardı
Öğretmen, Mimar, Yargıç, Doktor
olacaklardı
Sizlere benzemeyecekler diye
İstemediniz
İşlettiniz hemen faşizminizi
Aldırıp aldırıp tıktınız kafalarınızın
İçi gibi karanlık zindan diplerine
faşistçe
Çıldırıttınız onları
Öldürdünüz onları
Söndürdünüz ülke aydınlıklarını
Unuttuğunuz bir şey var baylar
Ölülerin öcü büyük olur.

1972

SATILMIŞIN ANASI **(Kore Savaşı Dönüşü)**

Uzaklardan gelmiş bir hali vardı
Arıyordu Satılmış da Satılmış
Yolcu-molcu, tuttuğunu âdeta
Tarıyordu, Satılmış da Satılmış

Kolsuz bacaksızlar dönmüştü geri
Ana baba günüydü iskele yeri
Açık bulduğu kapıdan içeri
Giriyordu, Satılmış da Satılmış

Hani ya birisi burada dese
Verecek kendini o gelen sese
Bilip bilmediği ama herkese
Soruyordu Satılmış da Satılmış

Acı yıkılıvermişti yüzüne
Yasak masak gelmiyordu gözüne
Bağırıyor çağırıyor dizine
Vuruyordu Satılmış da Satılmış

İzliyordu canım bir Güllü onu
Çocuğa vermişti Güllü koynunu
Çocuk halsiz, Güllü gençti; boynunu
Buruyordu Satılmış da Satılmış

Görücüler birikmişti başıma
Düşe-kalka kaldırımın taşına
Savaştı bu; kendisini boşuna
Yoruyordu Satılmış da Satılmış.

AĞASIZ DÜNYA

Anacım be akşam eve dönünce
Neden hep ağlıyon, gülsen olma mı
Köyde bana “piç” diyorlar ne demek
Birinden öğrenip gelsen olma mı

Bu gün Abuzıt'ın süslü Memedi
Gördüydüm elinde ağ ekmek yedi
Bi ısırik istediym vermedi
Versin deyi haber salsan olma mı

Okula komadı bizi kel ağa
Odunu yoğumuş iletti dağa
Taş kesti ydi basamıyom torpağa
Ayağıma babıç alsan olma mı

Tahsildar tefeci hükümet ganun
Dam su inek eşşek hepsi mi onun
Öyle isem şu dünyada ağanın
Olmadığı biyer bulsan olma mı?

NAZÊ

Bizim köyde bir ağayla bir Nazê
Yaşıyordu yaşıyordu yaşar ya
Ağanın göbeği Nazê'nin karnı
Şişiyordu şişiyordu şişer ya!

Nazê'nin ne damı tarlası beyi
Yoktu kendisinin olan tek şeyi
Ağanın gözüne girerim deyi
Koşuyordu koşuyordu koşar ya!

Ağa savaşını yapardı aşla
Kendisine karşı dikilen başla
Bir imamla aldığı üç taşla
Boşuyordu boşuyordu boşar ya!

Nazê ayak uydurmuştu asıra
Ağa ona “kahpe” derdi o sıra
Gündüz kıra gece nemli hasıra
Düşüyordu düşüyordu düşer ya!

Hasan, Ali, Fatma, Hüsniye, Kaya
Kediden öküze tavuktan taya
Kim eline ne geçerse ağaya
Taşıyordu taşıyordu taşır ya!

Nazê'yi son gördüğümde solmuştu
Barındığı yeri saman dolmuştu
On üç yaşındaydı ana olmuştu
Şaşıyordu şaşıyordu şaşar ya!

AĞA

Bizim köyün kel ağası bir sabah
Çökmeye başladı çöktü ha çöktü
Boğazından aldığı burnundan
Dökmeye başladı döktü ha döktü

Vermezken yoksula izbeyi ini
Bir yerin dibinde buldu kendini
Topraksız yaşayan sular bendini
Yıkmaya başladı yıktı ha yaktı

Gayrı ne bir zulüm ne bir kolay kâr
Hiçbiri kalmadı ağayla bunlar
Köyümüze ılık ılık kanunlar
Akmaya başladı aktı ha aktı

Murtaza mapıstan Kevser dulluktan
Mehmet ömrü boyu kula kulluktan
Danalar sıpalar boyunduruktan
Çıkmaya başladı çıktı ha çıktı

Abdullah onardı kırık dişini
Kutnu ile sarmaladı döşünü
Hardalların Rıza eyik başını
Dikmeye başladı dikti ha dikti

Eğri Yusuf kırık Osman çil Mine
Topalın Zeliha Gülbahar nine
Herkes kendi emeğini kendine
Çekmeye başladı çekti ha çekti.

MAKİNA BAŞI

Bak arkadaş duramazsın
Durup hayal kuramazsın
Yürü getir sosyalizmi

Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Genç kardeşim bilgi ara
Bilgisizlik büyük yara
Gözünü dik yıldızlara

Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Öğretmenim yanaş beri
Görevlisin durma geri
Anlatırken devrimleri

Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Köylü dostum sarıl söze
Dağ başını indir düze
Bel bağlama boz öküze

Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

İşçi kardeş davanı bil
Gözündeki çapağı sil
Oturmanın günü değil

Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen.

1959

GİT BE

Git be adam, hançerlenmiş yaramı
Eşeleyip tazeleme bu sıra
Köyüm yolsuz, ben yorgansız yaşarım
Utan da şu asıra bak asıra

Demek vekilimsin, vay benim başım
Yediğin her yemek bir yıllık aşım
İçtiğin her kadeh dolu gözyaşım
İşlediğin kusura bak kusura

De şimdi yaşamak denir mi buna
Ahırda doğurur gelinim Suna
Ağaların çıkarları uğruna
Köy dolusu esire bak esire.

KOCA TANRI

Nedendir be koca tanrı
Ben ölüyom sen ölmüyon
Şu dünya oldu olalı
Ben ölüyom sen ölmüyon

Anlamak isterim önce
Bu bir doğru mudur sence
Günüm saatim gelince
Ben ölüyom sen ölmüyon

Neden benim malım yoktur
Senin malın mülkün çoktur
Üstelik de adın haktır
Ben ölüyom sen ölmüyon

İhsani'yem için için
Bak şimdi anladım niçin
Allahsız olduğun için
Ben ölüyom sen ölmüyon.

ZAM

Yıkılası rahat yüzü beklerken
Karşımıza çıka çıka zam geldi
Yavrusu alınmış canavar gibi
Üstümüze çöke çöke zam geldi

Bakın şu düzene ne etti bize
Yüzümüz kalmadı kadına kıza
Yürekte açılan her yaramıza
Bir avuç tuz eke eke zam geldi

Hortumcu yezitler yürüdü önde
Bitip tükenmeyen şu kara günde
Ekmeğin şekerin sütün önünde
Boynumuzu büke büke zam geldi

Çarşı pazar ateş pahası her yan
Yırtık cebimizde boş gezer cüzdan
Et yemeye hasret boğazımızdan
Kırmızı kan döke döke zam geldi

Önüne geçilmez oldu talanın
Haddi hesabı yok yalan dolanın
Kambur sırtımızdan zengin olanın
Küplerine aka aka zam geldi.

OGLUMA

Sana oğlum demem hayatta çığsen
İstemem, başına altın taç giysen
Yetiştirip iki ağaç diktiysen
İşte sen o zaman benim oğlumsun

Zalimin önünde boyun eğmezsən
Yoksulun malını çalıp yemezsən
Ben islamım o gâvurdur demezsən
İşte sen o zaman benim oğlumsun

İhsani'yem benim idi giden dün
Yarınlar senindir iyice düşün
İnsan olduğunu öğrendiğin gün
İşte sen o zaman benim oğlumsun.

YAZ İŞTE

Yaz işte burayı yazıcı dayı
Köyden çıkışımın onuncu ayı
Yer komadım iş arıyorum soyhayı
Yok diyorlar burasını yaz işte

Günler oldu ne uyudum ne yedim
Yadel bura bilemiyom ne edim
Koca güne bir doyumluk istedim
Çok diyorlar burasını yaz işte

Kıl imamla mahkemem var yarına
İtelendim günlerin en darına
Kelağa ne etti, var da karına
Bak diyorlar burasını yaz işte

Baştacı etmişler halkı ezeni
Hökümetin ağa öldürdü beni
Şeytanlar kimi gün, yık şu düzeni
Yak diyorlar burasını yaz işte.

UYARI

Uyar sazım uyar, şu benim halkım
Dost kimdir düşman kim bilsin ha bilsin
Ak alnının üstündeki yazgıyı
Elinin tersiyle silsin ha silsin

Yeter ezildiği yüzyıllar boyu
Kendini ezene vermesin oyu
Gözlerinin içindeki uykuyu
Bir sabah erkenden bölsün ha bölsün

Sahip çıksın toprağına taşına
Yeter desin yabancının aşına
Ter döktüğü emeğinin başına
Her biri bir yandan gelsin ha gelsin

Saf dışı eylesin hile yapanı
Motora değişsin kara sabanı
Hem bıraksın yıkılası sağ yanı
Sol başta yerini alsın ha alsın.

POT

Bizden selam olsun iblis şefine
Peşin bize itler salıp durmasın
Ortasına düştüceği çamuru
Kaldırıp da başkasına vurmasın

Yezidin sunduğu üç beş paraya
Kendisini bağlamasın kiraya
Memleketin bağrındaki yaraya
Yalanını merhem diye sürmesin

Faşistlerin yanı yerimiz değil
Yoksulu ezenler yârimiz değil
Zulme boyun eğmek kârımız değil
Herkesi kendisi gibi görmesin

Üç alçağın gitmek için hoşuna
Mesleğini kirletmesin boşuna
Toplasın aklını kosun başına
Bir daha da böyle bir pot kırmassın.

TURHAN'A

Çiz be Turhan kara günün bağrını
Kanata kanata çiz bıçak bıçak
Çiz yığidim çizeceğin her çizgi
Sosyalizmin açık yolu olacak

Ey benim çağımın dövüşken eri
Çiz kazı kökünü yıkılsın geri
Çiz daha çiz, tarihimin boş yeri
Senin çelik kaleminle dolacak

Daha güçlü daha güçlü çizgi at
Her çizginin baş ucuna kurşun kat
Pikasso ve Nâzım gibi şu sanat
Dünyasında bil ki adın kalacak.

DIVAR

Önümdeki şu divara
Vurdum vurdum yıkılmadı
Yanıma bir memur geldi
O da vurdu yıkılmadı

Divarın yapısı taşı
Sabrın sınırını aştı
Sonra bir esnaf yanaştı
O da vurdu yıkılmadı

Hava kapalı ağırdı
Bir aydın çıktı bağırdı
Genci yanına çağırdı
O da vurdu yıkılmadı

Öğretmen bir ışık yaktı
Işığa bir köylü baktı
Canını dişine taktı
O da vurdu yıkılmadı

Dıvara bir işçi daldı
Kasketini yere çaldı
Eline bir balyoz aldı
O da vurdu yıkılmadı

Bakın hele dıvara siz
İçimizde bıraktı iz
Baktık olmuyor hepimiz
Birden vurduk hoop yıkıldı.

YÜRÜYELİM

Yürüyelim arkadaşlar
Aydınlığa diri diri
Adımımız geniş geniş
Yumruğumuz iri iri

Yürüyelim yüzler binler
Yıkılsın şu kara günler
Rahatını düşünenler
Aramızda yoktur yeri

Sosyalizmi eyledik yar
Kurtuluşa sözümüz var
Safamızda savaşılanlar
Kim olursa gelsin beri

Kadın erkek her bir yaşta
Yol bilenler gitsin başta
Bir Lumpen'dir bu savaşta
Yoksa eğer alın teri

Geleceğe verdik emek
Yok bilmeyiz, dur ne demek
Amacımız ilerlemek
Kitabımız yazmaz geri.

SAVAŞ ALANINDA

Vurulmuştu; nefes nefes uyandı
Ölenlerden arta kalan tek candı
Çabaladı dizlerine dayandı
Kalktı kalktı kalktı çaresiz

Gücü olsa uçacaktı yurduna
Yem olmadan dağ başının kurduna
Bir geleni varmış gibi ardına
Baktı baktı baktı çaresiz

Çömeldim yanına kaldık tek teke
Bir şeyler diyordu can çeke çeke
Aldığı yaradan kan leke leke
Aktı aktı aktı çaresiz

İçten bir ürküntü almıştı onu
Çıkıyor kısıktı sesinin tonu
Akbabalar dönüyordu boynunu
Büktü büktü büktü çaresiz

Bırakmıştı elindeki işini
Yavrusunu yuvasını eşini
Varan Azraile karşı dişini
Sıktı sıktı sıktı çaresiz

Silahların parladığı o her an
Çukur çukur yanıyordu koca han
Böyle cinayetden insanlık çoktaaan
Bıktı bıktı bıktı çaresiz.

İLKAY DEMİR

Tanıyordum seni
Herkes tanıyordu
Yüreğin
Temiz bir elmas parçası gibiydi yüreğin
Ellerin
Işıl
Işıl

İsrail konsolosu kaçırılmıştı
Ayaklandı faşizm
İstanbul mapusane oluverdi
birden

Kartal bir
Kartal üç
Kartal beş...
Faik türün paşanın emriydi bu
Herkes tutuklandı evinde
Bilmem kaç gün gece
Beğenmediklerini topluyordu polisler
Evlerden
Üç üç
Beş beş
On on

Ve...

Aldılar suçsuzlar kervanının alındığı yere

Yani gözaltına seni de

İleri görüşün

Çağdaş düşüncen vardı

Suçlu olman yeterliydi türkiyede

Yıkılası

Ve...

Geçirdiler eski paslı mengenelerden

Seni de

O pençeleri kanlı kuduruklar

Ve...

Çağdışı işkenceler altında

Kan kusturdular sana da

O kemirici lağım fareleri

Ve...

Elektrik akımlarını senin de bacakaralarına

Verdiler delirttiler seni de

O kafatasları beyin yerine dışkı dolu keneler

Ve...
Kafanda
Belinde
Karnında
Yüzünde
Dizlerinde ve
Ayak diplerinde
Sopa kırdılar
 Senin de
 O kan içici canavarlar

Ve...
Öldürmek
Bitirmek istediler
Ötekiler gibi seni de
 O her biri
 Birer kurbağa yutmuş
 Zehirli yılanlara benzeyen
 Şiş göbekli
 Kapiönü iti efendileri

Ve...

Belki on

Belki yüz

Belki bin kere vurdu kırdılar kafanı

Siyah ipek saçlarından süzülüverdi

Canım kanların

Kirli beton üzerine senin de

Yetinmediler

Getirdi

Bacakaralarına bir de

Elektrik akımları verdiler puştça

O ensesi kara kılı cellatlar

Beyni
Dili
Gözleri
Dişleri
Bacakları
Kolları yuvalarından koparan
Ateş çengellerine asan
Yakan
Kavuran
Bitiren
Öldüren o elektrik akımları
Aaahh ulan aah
Bi çözülebilse doğunun
Güneydoğunun
Anadolunun elleri
Dilleri
Hele açılabilse gözleri
Aah o gözleri

Olamaz bu
Gülen bacı
Olamaz
Olamaz bu
Beynimizin ışıldayan tacı
Olamaz
Hele bir gece bitsin
Hele bir gün doğsun
Hele bir ayaklar değsin yarına
O kenefiçi böcekler
Nasıl olur görecekler

Ve...
Tüm bu olanlara karşın
Elleri
Gözleri
Ağızları kan
Kokan o işkencecibaşlarının
O kalles sırtlanların
O insanlığın yüz karası cellatların
Topuna karşı
Nasıl bir kadın başına durduğunu
Ve o frankeştayn benzeri suratları
Nasıl tükrükle doldurduğunu
Duyduk
Yaşa bacım
Başımda tacım.

1972

İLHAN SELÇUK'A

At üstünden şu karanlık perdeyi
Kaldır İlhan kaldır daha da kaldır
Kap-karayla savaşım'ın şerbeti
Baldır İlhan baldır daha da baldır

Çek burnundan fitil fitil kârını
Kır boynunu göremesin yarını
Yani sömürücü canavarını
Öldür İlhan öldür daha da öldür

Ayakta varsılın tükenmez kini
Pazarda satılır yoksulun dini
Hain-hırsız takımına haddini
Bildir İlhan bildir daha da bildir

Vur faşizmin patlat iki gözünü
Geçirmesin uşşığına sözünü
Yaşlı tarihimin yorgun yüzünü
Güldür İlhan güldür daha da güldür

Biliyorum biliyorsun, gene bil
Ses vermeye hazır altmış yedi il
İnsanımın geleceği sağ değil
Soldur İlhan soldur daha da soldur.

EGER

Eğer ömrüm uzun olur
Şu dünyada kalır isem
Düzene bir yön veririm
Halktan emir alır isem

Ağalığı kaldırırım
Çukurlara doldururum
Sosyalizmi getiririm
Bir olanak bulur isem

Ne işim var ne bir damım
Ucuza satılır canım
Ne gâvurum ne islamım
Ben kendimi bilir isim

Leke vurulmuş bilime
Başlar eğilmiş zalime
İhsani'yem vay halime
Herkes gibi ölür isem.

YETER BE

Yeter be hey arkadaşlar yeter be
Yeter bunca çektiğimiz yeter be
Zalimlerin kahpe zulmü önünde
Boynumuzu büktüğümüz yeter be

İçimiz dert dolu gizle ha gizle
Yiğitlikten söz ederiz ne yüzle
Patronların fırlattığı bir sözle
İşten güçten çıktığımız yeter be

Düzelttik diyorlar hani ya neyi
Kim ne yaptı bizden yana tek şeyi
Sola karşı olan haramzâdeyi
Tepemize diktiğimiz yeter be

Hükümet gemiyi yatırmış sağa
İşçi meclisini doldurmuş ağa
Yezidin olduğu bizim toprağa
Uzaklardan baktığımız yeter be.

NEREDEEEE

Nerde dostum gelip gelip Őu yeri
Dolduran herkesi insan mı sandın
İki Őak Őak ondan sonra bir parmak
Kaldıran herkesi insan mı sandın

Bağırdık çağırdık değişilen ne
Ben hasta sen işsiz o yoksul gene
“İnsan hakkı” diyenlere itçene
Saldıran herkesi insan mı sandın

Faşistler türedi çeřitli tipte
Kimisi kürsüde kimisi ipte
Ben Kürtlerin katiliyim deyip de
Çıldıran herkesi insan mı sandın.

YOL YOLA

Yabancı dost yerli düşman yürüdü
Tepemize kol kola ha kol kola
Oturup durmanın zamanı değil
Haber versin kul kula ha kul kula

Baltalara dirgenlere değelim
Vuruşalım kara günü dövelim
Bu yurt baştan başa bizim diyelim
Direnelim bel bele ha bel bele

Çekelim keskince kinleri kından
Zalime gününü edelim zindan
Ben bir yandan sen bir yandan her yandan
Verişelim el ele ha el ele

İhsani günümüz gitmesin boşa
Vuralım yezidi sürelim dışa
Biz gelelim biz kalalım baş başa
Kardeş kardeş yol yola ha yol yola.

İSTİYORUM

Bırakın şu karanlıktan
Beni, çıkmak istiyorum
Yeni için eskileri
Vurup yıkmak istiyorum

Ağzım bağlı, olamaz bu
Hani demokrasi bu mu
Çıkarın şu kanunumu
Açım ekmek istiyorum

Şapkamı çıkarmam puta
Dost ararım elim tuta
Tepemdeki her buluta
Yumruk sıkmak istiyorum

Yetsin zulmedenin kini
Dert bir iken aştı bini
Kentin tek mil bilimini
Köye sokmak istiyorum

İhsani'yem dolu yara
Günümü istemem kara
Aya çıkıp yıldızlara
Oradan bakmak istiyorum.

KIZILDERE

Oy dere Kızıldere
Böyle akışın nere
Bizde hal mı bıraktın
Sana can vere vere

Dere bizim yerimiz
Suyu alın terimiz
Söyle nedendir dere
Vurulur gençlerimiz

Dere sana ne ettim
Her yanın yoksul-yetim
Söyle dere ne zaman
Kurtulur memleketim

Dere böyle durulmaz
Gence kurşun vurulmaz
Sanma faşist olandan
Bir gün hesap sorulmaz.

12 MART

On İki Mart darbesine
Yazı dedik tura geldi
Yaşlı faşist, genç aydını
Mahkemesiz vura geldi

Ak tenlerde kara bere
Hak adalet düştü yere
Gammazcılık edenlere
Ankara'dan para geldi

Çukur çıktı yol üstüne
Zincir düştü kol üstüne
Göğsümüzün sol üstüne
Sayısız genç yara geldi.

ÇEKECEK

Memlekette gezinirken yitirdim
Kim bulduysa versin çekeceğimi
Polis değil, halkına kurşun sıkmaz
Kim bulduysa versin çekeceğimi

Zengin değil yoksula kötü baksın
Kitap değil onu faşistler yaksın
Aydın değil savcı mapusa tıksın
Kim bulduysa versin çekeceğimi

Patron değil işçiye kazık atmaz
Ağa değil köylüyü alıp satmaz
Meclis değil enflasyonu yaratmaz
Kim bulduysa versin çekeceğini

Pahalılık değil yürüsün öne
Hayalici değil köşeyi döne
Başbakan değildir balonu söne
Kim bulduysa versin çekeceğimi.

KÖYLÜNÜN SESİ

Nutuk çeken adaylardan birine:
Seni pek dinledik otur yerine!
Memlekette senin gibilerine
Oy verenin iki göz kör, dedi

Yıllarca vekildin ne oldu yani
Kol atmış geziyor sömüren canı
Devrimler yaparız demiştin, hani
Biz sözüne er isteriz er, dedi

Dur, daha bitmedi diyeceğim çok...
Sor bakalım hangimizin karnı tok
Koca köy ağanın, birimizin yok
Ne bir öküz, ne bir karış yer, dedi

De şimdi sözümü ne sanarsan san
Gayrı yalanlara kalmadı kanan
Milyonların sesi bu ha şahlanan
Rüya değil aç gözünü gör, dedi.

UYAN

Uyan maraba kardaşım
Uyan daha daha uyan
Benim kavga arkadaşım
Uyan daha daha uyan

Evin yolun işin olsun
Ağzın dilin dışın olsun
İçinde ateşin olsun
Uyan daha daha uyan

Hükümet kırdı dalını
Tahsildar sattı çulunu
Borçlu gömdürdün ölünü
Uyan daha daha uyan

Uyan kendine hak iste
Kara gününü ak iste
Doktor iste toprak iste
Uyan daha daha uyan

Uyan göğü yere indir
Çeliği toprağa bindir
Bunlar senin görevindir
Uyan daha daha uyan.

TABAN

Çabalama bay düzenbaz
Taban uyanıyor taban
Hele bir ayağa kalksın
Durduramaz onu baban

Neden benim bir işim yok
Neden senin göbeğin tok
Silahını ağzına sok

Taban uyanıyor taban
Hele bir ayağa kalksın
Durduramaz onu baban

Uzaya tohum ekmeye
Demiri iki bükmeye
Seni sorguya çekmeye

Taban uyanıyor taban
Hele bir ayağa kalksın
Durduramaz onu baban

Yeter o açtığın yara
Alnıma çaldığın kara
Kendine bir delik ara

Taban uyanıyor taban
Hele bir ayağa kalksın
Durduramaz onu baban

Söylediğin yalana son
Eylediğin talana son
Yüz bin yüz bin milyon milyon

Taban uyanıyor taban
Hele bir ayağa kalksın
Durduramaz onu baban.

ÜÇ KİŞİ BİR TABUTTAYIZ

İzmir bura Kordonboyu
Üç kişi bir tabuttayız
Elimiz ağzımız bağlı
Üç kişi bir tabuttayız

Altımız taş üstümüz taş
Ayaklar su içinde yaş
Sancı bastı yavaş yavaş
Üç kişi bir tabuttayız

Tavan alçak bacası dar
Uzunluğu bir metre var
Eni altmış santim kadar
Üç kişi bir tabuttayız

Dışarsı kedili itli
İçersi fareli bitli
Kapısı demir kilitli
Üç kişi bir tabuttayız

Nöbetçiler dizi dizi
Tenimizde yara izi
Ölmeden koydular bizi
Üç kişi bir tabuttayız

Sorguya çekildik tek tek
Ne cıgara ne bir ekmek
Suçumuz türkü söylemek
Üç kişi bir tabuttayız

Arada zalimin biri
Bilmiyor vurduğu yeri
İki yıldır diri diri
Üç kişi bir tabuttayız

Bıktık ceza yiye yiye
Suçumuz yok diye diye
Demokrasi varsa niye
Üç kişi bir tabuttayız.

DAĞDAN DÜZE

Dün geceki düşümü ben
Anlatmayı değer gördüm
Güçlüler güçsüz önünde
Başlarını eğer gördüm

Dallar sallandırdı narı
Kovanından çıktı arı
Koca toprak ağaları
Sosyalizmi över gördüm

Aç toktan aldı aşını
Gerçek eyledi düşünüy
İşçi kaldırdı başını
Patronunu döver gördüm

Sabaha karşı bir andı
Dağdan düze ışık yandı
Anadolu ayaklandı
Düşmanını kovar gördüm.

YETİŞİN

Yetişin heyy arkadaşlar yetişin
Memleketi zulüm aldı yetişin
Zulmün arkasına geçen deyyuslar
Tepemizde fazla kaldı yetişin

Politik cambazlar sarıldı dine
Soygunlar vurgunlar başladı yine
Demokrasi denen yerin dibine
Faşistler kökünü saldı yetişin

Güveni müveni kalmadı canın
Haddi hesabı yok dökülen kanın
İktidar partisi anayasanın
Kitabını yere çaldı yetişin

Ayaklar altında çiğnendi haklar
Sorumlu kürsüde gerçeği saklar
Arpası irice gelen uşaklar
Birer kuduz köpek oldu yetişin.

MEHMET

Kalk be Mehmet ayağa kalk
Kalk ki dünya sana baksın
Daha ne zamana kadar
Boyun büküp duracaksın

Kaldır kullara kulluğu
Gelsin özgürlük bolluğu
Ense yapmış yolsuzluğu
Göbeğinden vuracaksın

Şöyle gerine gerine
Kapitalizmin yerine
Bu toprağın üzerine
Sosyalizmi kuracaksın.

GELİYOR

Geliyor heyy arkadaşlar geliyor
Koca halkım kalka kalka geliyor
Yıkılası zorbalığın üstüne
Her bir yandan aka aka geliyor

Yivli hançer gibi sıyrılmış kından
Ne ölüm korkusu ne de bir zından
Ortaçağın kahpe karanlığından
Kurşun gibi çıka çıka geliyor

Poyraz yemiş sarı siyah yüzüyle
Her cümlesi küfür dolu sözüyle
Çanağından çıkmış iki gözüyle
Aç toprağa baka baka geliyor

Vakit gelmiş durmaz olmuş yuvada
Bir ayağı dağda biri ovada
Saçları rüzgârda eli havada
Yumruğunu sıkı sıkı geliyor

Yaşam isteğiyle k ndi çağını
Kırmış bileğinin demir bağını
Sosyalist düzenin gül bayrağını
Tepelere çeke çeke geliyor.

DİLEKÇE

Ben ne hırsız ne düzenbaz ne katil
Ne bir polis şefi ne de valiyim
Ben beni bileli derman arayan
Yoksul halkın derdi ile doluyum

Sen bay savcı suçlu ara onu bul
Ben kendi çağımda çoğu kula kul
Çoğu sakat çoğu öksüz çoğu dul
Olanların şairiyim diliyim

Türkü demek suç mu oldu, bu mu hak
Al götür dişini başka yere tak
Ben ne bir maşayım ne de bir uşak
Ben halkım, halkımın kendi malıyım

Benim baskılardan yılmadığımı
Üç beş oy'a namaz kılmadığımı
Kürtlerin düşmanı olmadığımı
Herkes bilir, şu dünyada belliyim.

NE KALDI

Ne kaldı be kardeşlerim ne kaldı
Şu geceden çıkmamıza ne kaldı
Bize yaşam tanımayan her şeyi
Ta kökünden yıkmamıza ne kaldı

Bu namussuz, bu düzenbaz, bu geri
Bu göbeği gebe domuzdan iri
Deyyusları madenlerden içeri
Tutup tutup tıkmamıza ne kaldı

Kurtuluşa karşı bunlardı gene
Bu her biri sömüren iri kene
Bunlara, iplerde sallanırkene
Karşı durup bakmamıza ne kaldı?

SELLER GİBİ

Sen ey savcı anayasa ilerde
Onu geri itemezsin itemez
Suçluları bırakıp da suçsuzu
Zıندانlarda tutamazsın tutamaz

Sen ey bakan adam gerçeği tanı
Pazarlıklar berbat etti her yanı
Elin yezidine koca vatanı
Parselleyip satamazsın satamaz

Sen ey kap-kara güç bakma öyle hor
Son demini yaşıyorsun bana sor
Sosyalizim seller gibi geliyor
Durdurmaya yetemezsin yetemez.

KADRIYE DENİZÖZEN

Anlatayım yargıç bey
Başından
İsrail yahudisi
Konsolosun
Kaçırılışından
Bir saat kadar sonraydı
Yağmurlu ve
Gün karaydı
Tanımadığım bir kaç adam
Beni işyerimden gelip aldılar
Götürüldüğüm yerde
İnsan kılığına sokulmuş on kadar hayvanı
Üzerime
Öldürücü kara yılanlar gibi saldılar
Polisteki “ifademi” kabul etmiyorum
Onu
Ağır ve
O kadar da ağır
Bir dört duvar arasında
İşkence altında verdim
Sen işkence nedir
Bilir misin yargıç bey
Olmaz böyle şey

On yedi mayıstan
On iki hazirana kadar
Yirmi beş
Ateş dolu gün
Islak
Bir beton üzerine yıkılarak
Coplarla
Tekmelerle
Sopalarla dövüldüm
"Yeteer" dedim
Dövüldüm
Bayıldım
Dövüldüm
Yine,
Dövüldüm
Dövüldüm
 Uuuyy yargıç bey
 Bu nece şey
 "İşlemediğim suçu kabul edemem"
 Dedikçe
 Canavarların hepsi birden
 Ayakları kesilircesine yerden
 Köpürüp vuruyor
 Kafamdan
 Belimden
 Kolumdan
 Yüzümden
 Dizlerimden ve
 Ayakdiplerimden kan fışkırıyordu

Uuuyy yargıç bey

Bu nece şey

Durmadan belime sopa

Durmadan karnuma tekme

Durmadan beynime yumruk attılar

İşlemediğim suçun altını

Böylece bana imzalattılar

Yüreyim dağlı

Gözlerim bağlı yapılıyordu

Bu işkenceler bana

Anlasana

O öldürücü

O bitirici

O kan kusturucu canavarların önünde

İnsan haklarından

Anayasadan söz etmek en büyük suçtu

Ya hele o küfürler yargıç bey

Uuuyy

Anlatamıyacağım

Korkunçtu

O
Belki bin kere
On bin
Yüz bin kere
Hain
Katil ve
Lanetli eller
Getirdi
Bacakaralarım
Bir de
Yakıcı
Kavurucu
Öldürücü elektrik akımları verdiler
 Uuuyy yargıç bey
 Kadın olmak ne zor şey
 Benim gibi
 İşkence altında yüzlerce hanımı
 Genci gördüm orada
 Onlara da
 Yakıcı
 Kavurucu
 Öldürücü elektrik akımları veriyor
 Onların da
 Kafa
 Göz
 Diz ve
 Ayakdiplerini
 Patlatıyorlardı

Oooff
Suçsuz yere yanmak
O görülmemiş
O duyulmamış işkencelere dayanmak
Ne zordu yargıç bey
Görmeliydin
Biri
İri pabuçlarının kirli altıyla
Omuzlarıma basıyor
Biri yüzümü yumrukluyor
Biri kolumu büküyor
Biri karnımı tekmeliyor
Biri hızını alamıyor
"Uuu" diyor
Uluyor
Köpürüyor
Isırıyor
Kafa
Kol
Bel
Göz demiyor
Rastgele her bir ayrı bir yerime
Dayak atıyordu
Ve atılan o her dayağın acısı
Kanı boşalmış ciğerime
Birer paslı çivi gibi batıyordu
Uuuyy yargıç bey
Bu nece şey

O insanmış gibi yaşayan
Aslında her biri
Yırtıcı bir vahşi hayvan ruhu taşıyan
Alçaktan da alçak herifler
Soyunmamı da istediler
Buna kesin "Hayır" dedim
Ardından
Zonklayan beynime
On beş balyoz gibi
On beş yumruk daha yedim
Uuuyy yargıç bey
Kadın olmak ne zor şey

Her yanımlı kanlı
Kırık
Patlak olduğundan
Ayakta duramıyordum
Durmak şöyle dursun
Oturamıyordum
Şuraya bak hele yargıç bey
Gördüğün şu iki elimin on parmağını
Tek
Tek
Geri büküp
Çatır
Çatır kırdılar

Ve de
Her saat başı
Kafamdan saç
Etimden et kopardılar
Uuuyy yargıç bey
Kadın olmak ne zor şey

Ama yemin ediyorum yargıç bey
O işkenceci başı sadist azmanları
Yani o kuduruk
Uyuz kapıönü itleri dışarda görürsem bir gün
Kaçıp gizlenmelerine olanak tanımayacak
Gırtlaklarına tek
Tek yapışacak
Sivri
Keskin uçlu tırnaklarımı
Birer ustura gibi kullanarak
Kirli
Hayın
Suratlarını paramparça
Doğradıktan başka
Onlara ve
Yılanın başı efendilerine
Duyduğum
Tükenmez kinimi
Balgamlaştırıp
Mezar içi
Leşlerine
Haak tuu diye
Boşaltacağım.

1972

GELEN VAR

Düzenbazlar ellediler devleti
Talan var ha talan var ha talan var
Demokrasi türküleri söylenir
Yalan var ha yalan var ha yalan var

Bir yanda ezilmiş halk zarı zarı
Hayali rüyası arpayla darı
Öte yanda katrilyonları dışarı dışarı
Salan var ha salan var ha salan var

Çalmayla çırpımayla bu gidiş nere
Emeğin sırtında kol gere gere
İşsizlikten yana her gün bin kere
Ölen var ha ölen var ha ölen var

Başkaları çıkıp gidecek aya
Biz hâlâ bekleriz göl tutsun maya
Bu gidişi ta kökünden yıkmaya
Gelen var ha gelen var ha gelen var.

DÖNEM

İş yoğumuş dert çoğumuş kim anlar
Yürüsün sefalet çürüsün canlar
Hiç durmadan dinlenmeden yalanlar
Atın beyler atın dönem sizindir

Sermayeniz yalan dolan ve de din
İçleriniz yoksul halka dolu kin
Yağmalayın zıkkımların yan gelin
Yatın beyler yatın dönem sizindir

Nasıl çağırayım ben adınızı
Ülke satımına verdiniz hızı
Ülkeyi bırakın avradınızı
Satın beyler satın dönem sizindir.

SİZ O ZAMAN

Efendiler beyzâdeler
De bakalım vurun bizi
Ne soran var ne bir eden
Devam edin kırın bizi

Başımıza mühür basın
Boynumuza ferman asın
Rahatınız bozulmasın
Yadellere sürün bizi

Üstümüze çökün yeyin
Keyfinize bakın geyin
İş istersek yoktur deyin
Kapı kapı yorun bizi

Dert üstüne dert alınız
Sanmayın böyle kalınız
Elbet bir gün uyanınız
Siz o zaman görün bizi.

BALTA

Odun kırıcıydı adı İlyas'tı
Yanaştım yanına yüzünü astı
İşin nasıl dedim, bir küfür bastı
Arkasından baltasını bile di

Bana bak arkadaş dedim, dedi ne
Dedim sen bir vatandaşsın, dedi he
Dedim kanunun var, dedi çekil be
Arkasından baltasını bile di

Dedim ilin nere senin, dedi Van
Dedim çoluk çocuk, dedi sekiz can
Dedim düzelecek, dedi ne zaman
Arkasından baltasını bile di

Dedim düzen, dedi onlara göre
Dedim kötümü ki, dedi bin kere
Dedim hak adalet, tu dedi yere
Arkasından baltasını bile di

Dedim şu yokluğun ocağı söne
Açıldı gözleri, atıldı öne
Dedim dur bakalım, dedi ne güne
Arkasından baltasını bile di.

ZULÜM

Çek be zulüm çek elini aşımdan
Al götür ak güne tuttuğun sisi
Yeter uyuttuğun yeter ezdiğin
İşçi köylü dar gelirli herkesi

Yarası sargısız kanarken yurdun
Getirdin üstüne faşizmi kurdun
Dahası var tümen tümen susturdun
Sana karşı çıkan her gerçek sesi

Yıkılası hep öylesin dün bugün
Biz yaslar ettikçe sen ettin düğün
Var mı acep senin hüküm sürdüğün
Şu dünyada senden daha kirlisi

Sen hükümet satın almış parasın
Sen halkıma gecedен de karasın
Sen dışta baskısın içte yarasın
Sen zulümsün daha var mı ötesi?

EMPERYALİZM

Sen ey Amerika, benim tepemde
Sanma ki böyle hep dikileceksin
Bugün değil ise yarın kesin kes
Defolup yerine çekileceksin

Benim adım emekçidir dört bucak
Bir gün ayak seslerimi duyacak
Ve benim önümde duramayacak
Boynunun üstüne yıkılacaksın

Mavi gökte bayrağım var kızıl kan
Kitaba silaha sarıldığım an
Avrupa'dan Afrika'dan Asya'dan
Bil ki ta kökünden söküleceksin

Bunu açık söylüyorum bana bak
Öyle bir gün gelecek ki alnı ak
İnsanlar içine çıkamayacak
Yüzüne lanetle bakılacaksın

Yalanların zulmün gücün bitecek
Uşakların koyup seni gidecek
Ardından sen seni mahkûm edecek
Halkalı ipime takılacaksın.

AKLIMIZ

Şimdi eller daha büyük
Gün doğuran bizim eller
Dillerimiz daha arı
Bal yoğuran bizim diller

Şimdi dostlar daha bilgin
Güzel için dövüşmeye
Mavi sular can atıyor
Toprak ile sevişmeye

Şimdi engel daha belli
Açıkta bir hedef gibi
Aklımız en güçlü silah
Kabzası gül sedef gibi

Şimdi parti daha gerek
Sosyalist bir parti bize
Partimizi tek seçenek
Eyleyelim kendimize.

BIRAK ULAN

Bırak ulan bırak sana diyorum
Bırak yakasını öğretmenimin
Çek o kahpe kıyımını üstünden
Bırak yakasını öğretmenimin

Kanlı ellerinde tutmaya onu
Gücün yetmez, sen de bilirsin bunu
Yeter oynadığın hain oyunu
Bırak yakasını öğretmenimin

Seni gidi kaypak lağım faresi
Seni vurmak seni ezmek sırası
Seni düşüncenin katran karası
Bırak yakasını öğretmenimin

Sen mi verdin bunca aldığın canı
Sorarlar adama dökülen kanı
Seni kafatasçı bilim düşmanı
Bırak yakasını öğretmenimin

O ateşi sönmeyen bir ocaktır
O damarda bir kan gibi sıcaktır
O bir harekettir durmayacaktır
Bırak yakasını öğretmenimin.

MAPUSHANE

Mapushane denen řu zıkkım yeri
Bazen yumruklayıp yıkasın gelir
Bazen de bir domdom kurşunu gibi
Bağırıp içinden çıkasın gelir

Bazen ne cıgara ne bir gelen var
Genç yaşında saçlarına düşer kar
Bazen ayağını dizine kadar
Düzenin ağzına tıkasın gelir

Bazen damarında kudurur kanın
Bazen küser bir şey istemez canın
Bazen olur geciken řu zamanın
Fırlayıp üstüne çökesin gelir

Bazen bir bakarsın el gider aya
Sen durmuş beklersin gün saya saya
Bazen bir kendine bir de dünyaya
Şöyle acı acı bakasın gelir.

YAKINDIR

Korkuyorlar korkacaklar korksunlar
Geliyoruz geleceğiz yakındır
Kim nerede ne işliyor hepsini
Biliyoruz bileceğiz yakındır

Bölüşmüşler emekçinin kârını
Gelsin hele bekliyoruz yarını
Elimizin nasır balyozlarını
Başlarına çalacağız yakındır

Din alıp satmaya vermişler hızı
Hele şu soygunlar başlıca sızı
Horlanıp savrulan haklarımızı
Fıtil fıtil alacağız yakındır

Eridi yokuşlar yöneldik düze
Boşuna bu çaba bu engel bize
İşçi köylü kendi meclisimize
Biz kendimiz dolacağız yakındır

Aç ölürüz tok yaşarlar bu neden
Yıkılsın bu hale hükümet eden
Şura doğu bura batı demeden
Güvercinler salacağız yakındır.

TIRPAN

Kıralanmış eller geldi
Ta tepeme çıkan oldu
Küme küme belasını
Düz yoluma yıkan oldu

Kaba güçler azdı pekten
Dertler filizlendi kökten
Ak günleri beklemekten
Göz çanağım kan kan oldu

Yurtta vurguncular çığı
Hesap sorulma kıtlığı
Emperyalizm uşaklığı
Canımı en sıkan oldu

İnsan hakkım yere düştü
Bir yerinde sabrım taşı
Yumruklarım balyozlaştı
Tırnaklarım tırpan oldu.

BAKALIM

Yeter bunca oturmamız
Kalkalım bakalım hele
Kara gündür çıramızı
Yakalım bakalım hele

Türkü çağıralım, bizden
Korkuyu sürelim gözden
Lumpenleri içimizden
Sökelim bakalım hele

Selam edelim canlara
Bölüşelim her yanlara
Ha diyelim meydanlara
Çıkalım bakalım hele.

YAZACAĞIM!

Yazacağım bu can tende
Durana dek yazacağım
Eşitsizlik zincirini
Kırana dek yazacağım

Günüm çıkasıya dardan
Haber gelesiye yardan
Vurguncuyu şah damardan
Vurana dek yazacağım

Ağalığın çöküşünü
Gür suların akışını
Yolsuzluğun kalkışını
Görene dek yazacağım

Sorumluyum ben çağımdan
Düz ovamdan dik dağımdan
Sömürgeni toprağımdan
Sürene dek yazacağım

Halkım uyanmasın diye
Gerçekler gizlenir niye
Anayasa raftan köye
Girene dek yazacağım.

HORTUMCULAR

Bileğime zincir dilime kilit
Vurdu bizim yoksul halkın derdi heyyy
Türedi yezitler yurdu düşmanın
Kış altına kahpecene verdi heyyy

Zalimlere zulüm yaymak iş oldu
Bir dertli bin türlü derde düş oldu
Ayaklar baş oldu başlar taş oldu
Bunu kör olanlar bile gördü heyyy

Bu nasıl adalet bu nasıl kanun
Bir çıkıp soranı olmaz mı bunun
Hortumcular gebe Anadolu'nun
Göbeğine hançerini vurdu heyyy.

BİZİM

Bu memleket ve tüm emek
Bizim bizim hepsi bizim
Yabancıya yer ne demek
Bizim bizim hepsi bizim

Aş arayan açlar bizim
Yaban ele göçler bizim
Alınacak öçler bizim
Bizim bizim hepsi bizim

Aracının aldığı fark
Güldür güldür işleyen çark
Hırsından çatlayan toprak
Bizim bizim hepsi bizim

Düzenin kırdığı beller
Kilide vurulan diller
Baltayı kavrayan eller
Bizim bizim hepsi bizim

Meydanlara doluş bizim
El ele bir oluş bizim
Dayanış kurtuluş bizim
Bizim bizim hepsi bizim.

OTURUP DURMA

Bana bak arkadaş oturup durma
Getir sosyalizmi çalış rahat et
Gözyaşı indirip dizine vurma
Getir sosyalizmi çalış rahat et

Yeter ezildiğin şu kadar sene
Gir içine bir de kavgayı dene
Köylü isen sarıl demir dirgene
Getir sosyalizmi çalış rahat et

Cahil isen kitap oku dünya gez
Esnaf isen aracıyı devir ez
Tefeci deyyusun kahrı çekilmez
Getir sosyalizmi çalış rahat et

Memur isen bana ne gerek deme
Masa gerisine çekilip yeme
İşsiz isen başkasından bekleme
Getir sosyalizmi çalış rahat et

Neden elde ense göbek yağlıdır
Neden sende koca yürek dağlıdır
Emekçisin dünya sana bağlıdır
Getir sosyalizmi çalış rahat et.

KAVGA

Al kardeşim al eline gürzünü
Vur, zalimin zulmüne vur, vur be vur
Kendi düzenini kendi elinle
Zor değil be; kendin için kur be kur

Gitme eloğlunun kahpe ardından
Yarası yok onun bilmez derdinden
Dost görünen düşmanını yurdundan
Domuzları sürer gibi sür be sür

İşin mi var damın mı var, hani nen
Atılan sen satılan sen, evet sen
Asker senden vergi senden oy senden
Senden olmayandan hesap sor be sor

Emeğin çok dermanın yok günün dar
Oturup durmak mı daha ne kadar
Boğazını sıkın hain bir el var
Demirden de olsa onu kır be kır

Yeter be, her gelen seni taşıladı
Atılan taş kemiğine işledi
Uyan artık senin kavgan başladı
Yapış bir ucundan şuna gir be gir.

HESAP

Hesap sorulmalı dostlarım hesap
Şu düzenden hesap sorulmalıdır
Gerçekleri alt-üst eden çıkarıcı
Alçaklardan hesap sorulmalıdır

Hak adalet bir kenara atıldı
Emeğimiz patronlara satıldı
Aramıza namussuzlar katıldı
Ajanlardan hesap sorulmalıdır

İhaneti ellerine aldılar
İtlerini üstümüze saldılar
Sırtımızdan katrilyonlar çaldılar
Hırsızlardan hesap sorulmalıdır

Yönetime geçer geçmez ilk önce
Yüzlere binlerce yaşlıya gence
Bodrumlarda akıl almaz işkence
Edenlerden hesap sorulmalıdır

Bizleriz kendini devrime veren
Onlardır faşizmi ortaya süren
Kendisini Hitler manyağı gören
Katillerden hesap sorulmalıdır.

TOPLUM

Türkiye’de işin ehli var iken
Bir bilmez cahile usta dediler
Çalışıp da bir yenilik yaratan
Adama kafadan hasta dediler

Kavga oldu, baktım vuran vurana
Girdim iki yedim çekildim yana
Üstelik polisler geldiler bana
Haydi karakola posta dediler

Bakkal şeker verdi yarısı soda
Kasap kuzu diye dayadı, manda
Bir iş için çıktım müdüre, o da
Kaynanası ölmüş yasta dediler

Sütçü geldi yarım kilo ver dedim
Yarısından fazla su çıktı sütüm
Girdim pastacıdan bir şeyler yedim
Ekşimiş hamura pasta dediler

Kaptım sepetimi markete daldım
Taze diye yıllık yumurta aldım
İş aradım bulamadım aç kaldım
Yürü git allahtan iste dediler

Çıktım çarşı-pazar şöyle attım göz
Papuç aldım altı kâğıt üstü bez
Şikayet etmeye gittim aynı söz
Ben değil git başkasına dediler

Evin sahibine eğil ha eğil
Kirada oturmak hiç kolay değil
Bir kızım dünyaya geldi geçen yıl
Bu yıl sordum git poliste dediler

İhsani bu düzen canımı sıktı
Yoksulun evini başına yıktı
En sonunda bana piyango çıktı
Ne yazık ki son nefeste dediler.

BİZ VARIZ

Biz varız be arkadaşlar biz varız
Diyar diyar belde belde biz varız
Alinterimizin başı ucunda
Nöbet nöbet kitap elde biz varız

Özgür düşüncede arınmış günde
Teknik bilim savaşında en önde
Kökü kanlı toprakların üstünde
Yedi açan kıvılcık gülde biz varız

Bizleriz adına emekçi denen
Sermaye gücünü sırtüstü yenen
Beş kıtada dört mevsimde söylenen
Şarkı türkü gibi dilde biz varız

Öküzü sabanı dıvara asan
Ağayı patronun üstüne kusan
Makineye geçip düğmeye basan
Cıvılcıvılcık köyde ilde biz varız

Kadın erkek sarı siyah beyaz ten
Birleşip çağını ileri iten
Bir uçtan bir uca haber ileten
Kalem kalem bakır telde biz varız

Sınır sınıf ayırımı dışında
Dinli dinsiz birleşmenin peşinde
Güneşin altında suyun başında
Yemişi bol olan dahda biz varız

Öbek öbek tarlalara doluşan
Emeğini aracısız bölüşen
Ak petekte nakış nakış çalışan
Arı gibi sarı balda biz varız

Adım adım omuz omuz yan yana
Varmak için yaşamının tadına
Yeryüzünü sosyalizmin adına
Zaptetmeye giden yolda biz varız.

BIÇAK KEMİKTE

Ne günlere duruyorsun arkadaş
Yürü kalk olanca hızınla yürü
Bıçak geldi ta kemiğe dayandı
Karınla oğlunla kızınla yürü

Sözüm sana işçi kardeş bak dinle
Gün bugündür yürü zaman seninle
Ayağından kesilirsen elinle
Olmazsa dişinle dizinle yürü

Sen işsiz kardeşim sen benim gülüm
Böyle yaşamaktan iyidir ölüm
Yürü, kahrolası kuru bir dilim
Ekmeğe sattığın gözünle yürü

Sen köylü kardeşim yarınki güne
Hazırla kendini itilme düne
Yürü sende olmayanın üstüne
Dört yılda bir kesin sözünle yürü

Sen yazar kardeşim dava derinde
Yürü vuruş yan safların birinde
Şu kaba güçlerin her seferinde
Başında patlayan yazınla yürü

Sen terlikçi dostum bir daha yine
Düşman hançer indirmeden derine
Sen onun alnının orta yerine
Çekicin örsünle bizimle yürü.

KÖPEKLER

Görün bakın arkadaşlar
Ne utanmaz köpekler var
Memleketin göbeğinde
Ne utanmaz köpekler var

Dokunmazlık postu giyen
Tirilyonluk dosya yiyen
Milliyetçi biziz diyen
Ne utanmaz köpekler var

Mecliste mebus tavlanır
Sokakta gençler avlanır
Olamaz dersin havlanır
Ne utanmaz köpekler var

İşçi köylü tok diyorlar
Hak adalet çok diyorlar
Faşist baskı yok diyorlar
Ne utanmaz köpekler var

Bir gün tümü kısılacak
Bir kenara basılacak
Kuyruğundan asılacak
Ne utanmaz köpekler var.

MEKTUP (1971'in Anatomisi)

Dinle sevdiğim
Ortaçağdan bu yana
Bana
Öyle bir ters geldi ki
1971 mart
12 eylül
Ve sonrası
Yıkılası
Ne kadar
Ben çağımdan
Üzerinde büyüüp
Suyunu içtiğim toprağımdan
Yanayım
Diyen
Akli işleyen genç
Yazar
Aydın
Ozan
Öğretmen
Sanatçı
İşçi varsa
Hatta kim ki okur-yazarsa
Faşizmin etkin olduğu Türkiye'de
Ya öldürülmekte bu suçsuz insanlar
Ya da yıkılası zından diplerine tıklılmakta
Puştça

Bir de
Yurtsever gençlerin adını
Birer hain gibi duyuran
Ana babalara evlatlarını gammazlatan
Kardeři kardeře kahpecene vurduran
Bu karanın da karası faşizm
Zehirini var gücüyle kusmakta
İşin kötüsü
Sözümöna demokrasi erleri
Yani muhalefet liderleri
Mezarlarına girmiş birer ölü gibi susmakta
Gazetelerde gördün mü bilmem
Yirmi dokuz kurşun yemiş
Cevahir'in param-parçaydı kafası
Daha önce
Yine polisler vurduydü
İzmir'in orta yerinde
Gün ıştırken cancağazım Öztaş'ı.

Yine
Aydınlığın en gerekli olduğu
Bir zamanda
Ülkenin üç ışığı birden
Söndü Adıyaman dağlarında.
Dahası var
Güzelim Türkiye halkının
Alınterini
Çirkin batı emperyalizmine
Peşkeş çekenlerin aranacağı gibi
Aranan
Ulaş Bardakçı
Görüldüğü yerde
Kara
Kap-kara kurşunlarla tarandı
Yine polislerce yıkılası.

Bu yurtseverin sokak ortasındaki
Kanı daha kurumadan
Kızıl Derenin
Can damarına
Kan veren o her biri on yürek taşıyan
On kişiye birden
Havadan
Yerden on binlerce kurşun yağdırdılar
faşistçe.

Yine
Genç insanları
Yağdırılan kurşunlarla
Yokeden
Bir
"Kanlı pazar"
Oluşturdular
O ağzı salyalı itler

Sonra

Canım Deniz Gezmiş'i

Hüseyin İnan'ı

Yusuf Aslan'ı

Altı Mayıs gününde

Sözümona adaleti dağıtanın

Önünde

İçlerindeki yara

Birer saat ara ile

Adaletsiz adalet parti iktidarının

Yıkılası keyfi emriyle astılar

puştça.

Bu devrimde üç bel kemiğinin

Daha solmadan çelik rengi gözleri

Son sözleri şöyle oldu

"Kahrolsun emperyalizm ve onun kapı iti

yerli uşakları!"

Hayır sevdiğim

Hayır!

Bu yürekleri avuçları içindekiler

Ve bunlar gibiler

Sanılmasın ölüp

Ölüp gittiler

Bunlar

Devrim tarihinin

Dışbudak göbeğine

Birer altın başlı çelik çivvi gibi

Gömüldüler.

Hani 12 Martta ihanetle suçlanan
"Mebus"lar vardı ya sevdiğim
İşte onlar kurtardıkları gibi "baş"larını
Ardından

Milyarlaraaa çıkardılar "Maaş"larını.

Sonra

İyiden iyiye

Beylerin aylıkları ödensin

Küpleri dolsun diye

Günü kara

Fıkara halkın sırtına

Ekmekten tüpe

Kiradan elektriğe

Zeytinden kömüre

Şekerden süte

Havadan suya ZAM

Yine yüklendi yıkılası.

Hele işsizlik

Öylesine büyümekte ki

Her köşede yığın yığın ayakta.

Bir de
Aşı
İşi
Damı
Eğitimi olmayan ülke çocukları
Satmaktalar
Köşe başlarında
Körpecik bedenlerini.

Ve de
Ekmeği kuru acı
Çoğunluk dokuz baş
Tek odada kiracı kentlim ile
Kafası sarıktan
Ayağı kara lastikten kurtulamayan
Köylüm
Biri eşinin çeyizini
Diğeri sarı öküzünü satıp
Biraz hak
Yani karın doyurmak için
Koşarak
Uçarak
Giderek kaldılar dili ve törelerini
Bilmedikleri alamanyalarda.

Ha!

Az daha unutuyordum
Hani o bir işe girebilmek için
Rüşvet parası biriktiremeyen
Komşumuz on bir çocuk babası
Hamal hamo vardı ya

Hani kadını, giden yıl
Hastane kapısı önünde
Boş bir yatak beklerken
Bayramın ilk gününde ölmüştü
İşte onu kaybettik

Bir de
Önceki gün
Komşulardan biri
Gündüz ölüsünü gömdürdüğü tabutu
Gece camiden aşırıp yaktı
Tabutluğun bir yerine
Bir de şöyle bir mektup bıraktı
"Açlığa ne ise ya
Soğuğa dayanamadık
Bir tabut götürüp yakacağım
Allah afetsin."
Öyledir faşizmin puşt dünyası.

Ey!
Yurdumda gelişen
Ak günlerin kızıl gül bağı
Ve kurak her bölgenin
El değmedik
Su bulunca yediveren toprağı
Dinle beni
Hiç kuşkun olmasın
Sazıma
Ve şiirime
Başı kör değirmi
Mermi dolu silaha sarılır gibi
Yine sarılacağım
Yine türkülerimi yapıp
Yine haykıracağım:
Çağır muzafferi nâzım da gelsin
Haydi be elini çabuk tut velim
Şu kara gidişin yeşil köküne
Ağzı keskin balta gibi inelim

İstersen bu sözümü iyice bir yere yaz
Faşizm
15-16 Haziranı olan bir ülkede
Fazla yaşamaz
Yani
Böylesi bir ülkede faşizm
Ne kadar güçlü gelirse gelsin
Ve yanında
Ne kadar satılmış
Gammazcı
Zındancı
Olduğunu bilirse bilsin
Gene de
Boyun kemiğinin kısıldığını göreceksin
Devrimin işleteceği çelik bir mengenede

Ama ey herkese eş
Doğan lekesiz güneş
İleri gitmek
İleri görmek
İşçiyi önde
Köylüyü bu yönde
Eğitmek
İşlerine gelmez
Bu kan içicilerin

Bu her biri bir azgın yara
Açan mikroplara karşı
Savaşımız devam ediyor
Edecek!
Ele el
Dişe diş
Başa baş
Giden bu savaş
Hasta
Ve boğazına kadar yasta
Çırpınan
Anadolu'nun damarlarında atan
Kızıl kanla kara mikrop savaşdır.

Yüređi ateşte yanan
Yani kurtuluşa inanan
Herkes gibi
Bu savaşa sen de gel
Ve otuz iki dişinle
Keskin bir keser gibi
Bilen de gel!
Biliyorsun
Rahat görebilmek için yarını
Ben
O
Bu
Sen
Çalıları koparır gibi kökünden
Koparıp atmamız gerek
Emperyalizmi
Ve onun kapı iti uşşaklarını.

1972

MÜDÜR AĞA

Öyle deme müdür ağa
İnsanım yeter değil mi
İrkim ayrı olabilir
İnsanım yeter değil mi

Bu kaçınıcı geliyorum
Boştayım iş diliyorum
Torpilim yok biliyorum
İnsanım yeter değil mi

Osman iş görmüyor dense
Ses çıkmaz trilyonlar yense
O senin yakının bense
İnsanım yeter değil mi?

RAHAT EKMEK

Zalimleri sırtımda fil
Taşıyorum eğil eğil
Atılacak tekme değil
Uzanacak el isterim

Biri toksa açtır bini
Sevmem ayrılık edeni
Bir uçtan bir uca beni
Anlayacak dil isterim

Yetsin gayrı sonsuza dek
El bağlayıp boyun bükme
İki lokma rahat ekmek
Sosyalizmde gül isterim.

ANAYASA

Söyle sazım sosyalizme şu bizim
Anayasa kapalı mı açık mı
O dedi bu dedi bir de sen söyle
Anayasa kapalı mı açık mı

Bilmiyorsan ayıp değil sor ara
Sorup aramamak en büyük yara
Kitap okumamış kafasızlara
Anayasa kapalı mı açık mı

Emeğin hakkını çalıp yiyene
Amerikalarda gezip giyene
Düzen iyi böyle kalsın diyene
Anayasa kapalı mı açık mı

Din tüccarı yobazların sözüne
Yalan diyen iktidarın yüzüne
Faşist başlı ademlerin gözüne
Anayasa kapalı mı açık mı?

PARAMPARÇA

Türküsü yanıktı savaş yerinin
Yaşama umudu yoktu dirinin
İlk ağızda rastlaştığım birinin
Sözü paramparça olmuştu gördüm

Yurdundan uzakta kıymıştı kıyan
Gencecik biriydi yüreğim dayan
Ele karşı vücudunu saklayan
Bezi paramparça olmuştu gördüm

Kıvrılmıştı bir kayanın önüne
Kara toprak bulaşmıştı kanına
Daha fazla varamadım yanına
Dizi paramparça olmuştu gördüm

Kurşun vurmuş bitirmişti düşünüy
Öne doğru indirmişti kaşını
Üç beş karga bekliyordu başını
Gözü paramparça olmuştu gördüm

Nedendir savaşın kırılmaz beli
Nedendir durulmaz gözyaşı seli
Âşık İhsani'nin on iki telli
Sazı paramparça olmuştu gördüm.

BİR KÖŞK

Yüce tanrı hallerimi
Duyarsan neyin eksilir
Beni şeytanına karşı
Uyarsan neyin eksilir

Şöyle gerine gerine
İdris Nebi'nin yerine
Sekiz cennetten birine
Koyarsan neyin eksilir

Versen üç huri hanımı
Gelip sarsalar yanımı
Otursam yesem karnımı
Doyursan neyin eksilir

Bir güzelle göndersen aşk
Onun ile eylesek meşk
Akşama yatmaya bir köşk
Ayırsan neyin eksilir?

BAĞLANTI

Benim iki bağlantım var
Bir cahillik bir tembellik
Kemiğime işlediler
Bir cahillik bir tembellik

Bir gonca gül arar iken
Şansıma bak çıktı diken
Değil mi belimi büken
Bir cahillik bir tembellik

Birisini bırakmam zor
Biri öldürürüm diyor
Tutmuş beni bırakmıyor
Bir cahillik bir tembellik.

DOĞU NEDEN KARANLIK

Güneş doğudan doğar
Doğu neden karanlık
Tilki arslanı boğar
Doğu neden karanlık

Yalıdır ana-bacı
Yürekler dolu acı
Yok mu bunun ilacı
Doğu neden karanlık

Hükümet yüz­süz gibi
Aç halkı öksüz gibi
Batısı gündüz gibi
Doğu neden karanlık

Bülbül ötmez bağında
Kar eksilmez dağında
Beyler uzay çağında
Doğu neden karanlık?

HAYDİ

Haydi mehmet haydi canım
Haydi gülüm kızıl kanım
Haydi koca pirsultanım
Haydi başka başka dillim
Sosyalizme yürüyelim

Haydi durma zaman geçti
Kara demir suyu içti
Haydi dağlar çiçek açtı
Anadolu kilim kilim
Sosyalizme yürüyelim

Haydi efem ege soylum
Tuncelilim fidan boylum
Karadeniz oylum oylum
Kemençesi gümüş tellim
Sosyalizme yürüyelim

Haydi emekçi yaratan
Vur engel çıksın aradan
Haydi karstan ankaradan
Haydi doğrul bükük bellim
Sosyalizme yürüyelim

Haydi dostum sözümüz var
Aç toprağa aksın sular
Haydi güneydoğulular
Haydi uzaktaki illim
Sosyalizme yürüyelim

Haydi yürü sarıl çağa
Kargalar doluştu bağa
Haydi kardeş halk ayağa
Haydi ibom haydi velim
Sosyalizme yürüyelim

Haydi işçim köylüm yaşa
Düzenbaza olma maşa
Haydi durma yürü başa
Aha teknik aha bilim
Sosyalizme yürüyelim.

1958

ÜLKE

Gerçekleri gün yüzüne sermeye
Ozanı divarda sazı bekliyor
Arıya bal çevreye can vermeye
Çiçek kar altında yazı bekliyor

Davullar tokmağı potinler bağı
Kavgalar yığidi yigitler dağı
İşçi makineyi köylü toprağı
Toprak yasa yasa hızı bekliyor

Besiye çekilmiş bir takım kişi
Her biri bir yere batırmış dişi
Dertliler dermanı işsizler işi
İş Bakanı Bakan gezi bekliyor

Yezit kalkmış ülkemizi almaya
Alnımıza kara leke çalmaya
Ülke şu dünyada ülke kalmaya
Bir seher vaktinde bizi bekliyor.

15-16 HAZİRAN

Düş değil bu hayal değil hehhey be
Yetmiş bin dev işçim kalktı yürüdü
Kol kola özgürlük alanlarına
Kükreyen sel gibi aktı yürüdü

Nasırlı elinde gürz gibi kını
Güneş tepesinde kızıl bir sini
Sağır beyinlere ayak sesini
Paslı çivi gibi çaktı yürüdü

Kaldırdı başını doğruldu beli
Kovandan boşalan o arı seli
Önüne dikilen her bir engeli
Vurdu omuzunu yıktı yürüdü

Kendi kavgasını kendisi seçen
Alnının terini su diye içen
Kıyıda köşede eline geçen
Demiri iki kat büktü yürüdü

Kızıla dönmüştü rengi sarının
Müjde yeli esiyordu yarının
O soyguncu para babalarının
Dişini burnundan söktü yürüdü

Çıplak ayaklısı yanık döşlüsü
İşten atılmış keser dişlisi
Sakatı hastası genci yaşlısı
İninden dışarı çıktı yürüdü

Hak almaya adamıştı özünü
Görmeye değerdi o sert yüzünü
Yıllar yılı kapatılmış gözünü
İki ateş gibi yaktı yürüdü.

KIR BEYGİR

Kır beygirinin ardındaki keneler
Et yediler, kan emdiler, şiştiler
Koca Mehmet Kaltı, vurdu tımarı
Hepsi birden tepetaklak düştüler.

ŞİİRİME ŞİİR

Şiirim benim
Kırmızı püskülü güneşi vuran
Ve bir kadın budu gibi
 Kucağımı dolduran
Sarı gürgen saplı
Göksü sedef kaplı
Telli dutağacı sazımın
 En yakışığı!

Dinle bak!
Bağrında doğup büyüdüğüm yeri
Havayı
Suyu
Yani doğu ve güneydoğuyu
Seven biri olarak
Dizelerini
Çuvallar dolusu dert
Noktalarını birer
Mızrak başı gibi sert
Yani
Yatağını yırtan sular gibi gür
Ve hak etmiş bir düzene
Ağz dolusu küfür
Yazdıysam
Ve gene yazıyorsam
Bunun için de
İşkence yeyip hakaret içtiysem
Polis copu
Jandarma dipçiğinden geçtiysem
Ve işimden atılıp
Ve işsizler ordusuna katılıp
Zından dipleri de boyladıysam eğer
Bil ki bu
Seni yaşatmaya değer!

Duydun mu bilmem?
Etkin azmış
Senden bir şey olmazmış...
Böyle diyor sanatı sanat için yapanlar
Yani
O halkımızın dışında tepişip yer kapanlar
Varsın desinler be!
Ne çıkar...
Ama yemin ederim senin adına
İnadına
Bu deveyi bu diyarda güdeceğim
yani benden önceki ustalarımın
bıraktığı yerden
yoldan
seri
somut
ve de soldan
alıp devam edeceğim
Şu içi gül-bülbül dolu
Şiirin kafasını kırarak
Ve bir arslan sesi gibi
Haykırarak
Suya
Sabuna
Dokunmayanın
Anasını satacağım
Sonra seni,
Sana olmaz diyen
Halt yiyen
Anlamsızların suratına
Birer tokat gibi fırlatacağım

Bilinsin ki
Ben ne başkaları gibi satılmış
Ne de onlar gibi kendimi beğenmiş biriyim
Ben
Benim günümde
Nice yüz yıldan beri
İleri
Koşan
Konuşan
Halkımın öz diliyim...

Sana bir de şunu diyeyim mirim
Bilirsin
İlk baştan bu yana

Seni hep kıta kıta
Ve her kıtanı
İçi dolu dört mavzer gibi
Alt alta dizip
Birer oya gibi işledim
Bazen gözyaşı tanelerimi
Virgül virgül
Kol aralarına serpelerken
Bazen ince belli yâr yanağını
Koynunda bir kızıl elma gibi dişledim
Bazen seni taze zeytin dallarıyla süsleyip
Mavi göğün kucağına uçurdum
Ve bazen de
Giderek
Her dizeni birer etkin silah gibi ederek
Çoklarının uykusunu kaçırdım.

Ama bakıyorum
Bundan böyle
Öyle
Dörder sıra
Kalıplara
Sığacak gibi
Değilsin.
Kapkaranın bastırıldığı yıkılası şu günde
Olayların önünde
Namlusundan çıkmış
Birer kurşun gibisin.
Bunun içindir ki
Sana
Kana kana
Bir özgürlük vermeyi düşündüm.
Yani karnını yarıp
Kalıbından çıkarıp
Bir de böyle görmek istiyorum seni...
İşte böyle benim rengi kehribar balım
Bakalım
Bundan böyle
Bu tür
Ve de gür
Belki bir daha yazarım
Belki üç
Belki beş
Belki on
Belki de bu son.

İÇİNDEKİLER

Önsöz / İlhan Selçuk	5
Uğurumuza	9
Sakal	10
Odacı	11
Torpil	12
Bakan	13
Hakkın Yok	14
Bilmece	15
Hey Gidi Hey	16
Vura Vura	17
Hastane Kapısında	18
Mor Yaşmaklım	19
Boşuna	20
Gelin Görün	21
Namaz	22
Ne Ektiysen	23
Bekle Beni	25
Yaşamak	26
Zından	28
Sosyalizm Marşı	29
Yetiş	31
Çişi Varmış	32
Dost	33
Gül	34
Baylar Siz	35
Satılmışın Anası	37
Ağasız Dünya	39
Nâze	40
Ağa	42
Makina Başı	44

Git Be	46
Koca Tanrı	47
Zam	48
Oğluma	49
Yaz İşte	50
Uyarı	51
Pot	52
Turhan'a	53
Dıvar	54
Yürüyelim	56
Savaş Alanında	57
İlkay Demir	59
İlhan Selçuk'a	65
Eğer	66
Yeter Be	67
Neredeee	68
Yol Yola	69
İstiyorum	70
Kızıldere	71
12 Mart	72
Çekecek	73
Köylünün Sesi	74
Uyan	75
Taban	76
Üç Kişi Bir Tabuttayız	78
Dağdan Düze	80
Yetişin	81
Mehmet	82
Geliyor	83
Dilekçe	84
Ne Kaldı	85
Seller Gibi	86
Kadriye Denizözen	87
Gelen Var	94

Dönem	95
Siz O Zaman	96
Balta	97
Zulüm	98
Emperyalizm	99
Aklımız	100
Bırak Ulan	101
Mapushane	102
Yakındır	103
Tırpan	104
Bakalım	105
Yazacağım!	106
Hortumcular	107
Bizim	108
Oturup Durma	109
Kavga	110
Hesap	111
Toplum	112
Biz Varız	114
Bıçak Kemikte	116
Köpekler	118
Mektup	119
Müdür Ağa	131
Rahat Ekmek	132
Anayasa	133
Paramparça	134
Bir Köşk	135
Bağlantı	136
Doğu Neden Karanlık	137
Haydi	138
Ülke	140
15-16 Haziran	141
Kır Beygir	143
Şiirime Şiir	144

ÂŞIK İHSANİ

Bıçak Kemikte

Aşık İhsani 1930'da Diyarbakır'da doğdu. Babası öldükten sonra, dul ve yoksul annesinin boynuna, bir hükümlüye takılan zincir gibi takılı kalmıştır.

İhsani, yoksulluk nedeniyle altı yaşına geldiğinde 3 kilo ekmek karşılığında bir köy ağasına satılmıştır. Okulda okuyamayan Aşık İhsani, buna karşın çağdaş şiirler yazıp söylemiş, başarılı olup ünlenmiştir.

İhsani ile söz konusu olan başka şey. Bunu söylerken Bob Dylan'ı, Joan Baez'i, 'Gospels'in politik olmuş kara derili şarkılarını düşünüyorum. "Ray Charles'ın ya da John Holiday'in çılgık türküsü, Charlie Mingus'un yakarı türküsü, Bob Dylan ya da Joan Baez'in yakınma türküsü, Leo Ferre, Branssens'in taşlama türküleri İhsani'nin, sözlerindeki şiddetle karşılaştırıldıklarında adeta çekingen kalırlar. Yalnızca Vietnam savaşına karşı koyan dünya ozanlarında görülen açık sözlü sertlik, İhsani şiirinin ilk göze çarpan özelliğidir. İhsani bu öfkeyi, bu sertliği halkına karşı olan her şeyi yermekte kullanıyor. Kibarlar belki bu tondan inciniyorlar ama bu akım, bu hareket rayına oturmuştur..." (Le Monde)

*Ne günlere duruyorsun arkadaş
Yürü kalk olanca hızınla yürü
Bıçak geldi ta kemiğe dayandı
Karıyla oğlunla kızınla yürü*

*Sözüm sana işçi kardeş bak dinle
Gün bugündür yürü zaman seninle
Ayağından kesilirsen elinle
Olmazsa dışınla dinle yürü*

iki A

OL

BERFIN

ISBN 975-6680-21-0

9 799756 680215